ඉන්ධන මිල වැඩිවේ ! විදුලිය කැපේ !! නියඟයට ජලාශ හිඳේ !!! ගල් අඟුරු පරිසරයට හානිදායකද? !!!!

බලශක්ති අර්බුදය මතු පරපුරට දයාද කරමු ද?

ආචාර්ය තිලක් සියඹලාපිටිය

ශ්‍රී ලංකාවේ බලශක්ති අර්බුදයක් තිබේ ද? බැලූ බැල්මට නම් අපට පෙනෙන්නේ එවැන්නක් නොමැති බවය. ඉන්ධන අඩුවක් නොමැත. විදුලිය ඇනහිටීම් නැත. පෙට්‍රල් හා ඩීසල් වාහන කෙළවරක් නැතිව ධාවන යේ යෙදෙයි. සමහර කාර්යාලවල උපරිම වේගයෙන් ක්‍රියාත්මක වන විදුලි පංකා, වායුසමන යන්ත්‍ර සහ දැල්වෙන විදුලි බුබුළුවලින් යුත් හිස් කාමර ඔබගේ නෙත ගැටෙනු ඇත. මහ දවාලේ ද දැල්වෙමින් පවතින විදුලිබුබුළු සහිත මංමාවත් අපට නුපුරුදු දසුනක් නොවේ. මෙනයින් බලන කල බලශක්ති අර්බුදයක සේයාවකුදු අපට නොපෙනේ.

එහෙත් බලශක්ති අර්බුදයක් සෑමවිටම හිඟයක ස්වභාවයකින් මතු නොවන බව අප වටහා ගත යුතුය. අනාගතයේ දී විදුලිය සිඳලීමක් පිළිබඳ කෙරෙන අනතුරු ඇඟවීම, අර්බුදයකි. අප විදුලිය සඳහා ගෙවන මිල දිනෙන් දින ඉහළ යයි නම් සහ අපගේ විදුලිය සපයන්නා වසර ගණනක් තිස්සේ බංකොලොත් වී ඇත්නම් එයම අර්බුදයක් වේ. අප අපගේ පුද්ගලික වාහන වැඩිපුර භාවිතා කරන්නේ නම්, වඩා කාර්යක්ෂම ලෙස බලශක්තිය යොදා ගැනෙන පොදු ප්‍රවාහන සේවය භාවිතා කිරීම අඩු කරන්නේ නම්, ප්‍රවාහනය සඳහා දුම්රිය භාවිතා කිරීමට උනන්දු නොවන්නේ නම්, එවිට මෙකී සියලු දෑ අර්බුදයෙන් කොටසක් නිරූපනය කරයි. අපගේ විදේශ විනිමයෙන් 18%කට වඩා තෙල් ආනයනය සඳහා වැය කරන්නේ නම්, අපගේ වාණිජ බලශක්ති අවශ්‍යතාවයන්ගෙන් 95%ක්ම ආනයනය කරන්නේ නම්, මෙකී සියළු දෑ බලශක්ති සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ අර්බුදයක් ඇති බවක් අපට පෙන්වා දෙයි. මේ ආකාරයට බලශක්ති අර්බුදය හා සම්බන්ධව දිගින් දිගටම කරුණු ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

1 වන ඡායාරූපය : ජල විදුලිය සපයන ප්‍රධාන ජලාශයක්

ශ්‍රී ලංකාවේ අපට ඇති බලශක්ති අර්බුදයේ ස්වභාවය එයයි. මෙතෙක් එය සැපයුම පිළිබඳ අර්බුදයක් නොවුන නමුදු අනාගතයේ ඇතිවිය හැකි හිඟතාවයන්, ඉහළ මිල, ජාතික බලශක්ති සුරක්ෂිතතාවයේ අඩුවීම සහ අස්ථාවර බලශක්ති සැපයුම් ආයතන යනාදිය පිළිබඳ අනතුරු ඇඟවීමත්, එවැනි අර්බුදයක් නිරූපණය කරනු ඇත.

ඛනිජ තෙල් හා සම්බන්ධ අර්බුදය

වත්මනෙහි අප දකින්නේ ඛනිජ තෙල්වල මිල තීරණය කිරීම පිළිබඳ අර්බුදයයි. වසර 2002 සිට ලෝක වෙළඳ පොළේ වර්ධනය වෙමින් පවතින්නා වූ මිල තීරණය කිරීම සම්බන්ධ අර්බුදය 2006 සැප්තැම්බර් වන විට වන විට කොහෙත්ම බලාපොරොත්තු නොවූ තත්වයක් කරා ළඟා වී ඇත. ඛනිජතෙල් (1973 සහ 1979 දී පැවති තෙල් අර්බුදවල දී මෙන්) සැපයීම සීමා කර නොමැති නමුදු ඛනිජ තෙල් අප රටට ගෙන්වීමට වැයවන මුදල් ප්‍රමාණය සහ යම් පුද්ගලයෙකුට ඉන්ධන සඳහා ගෙවීමට සිදුවන මුදල් ප්‍රමාණය පිළිබඳ ප්‍රධාන ගැටළුවක් අපට තිබේ.

බොර තෙල් සහ අනිකුත් ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ආනයනය සඳහා 2004 වසරේ දී අපගේ අපනයන ආදායමෙන් 18.7%ක් ගෙවීමට ශ්‍රී ලංකාවට සිදුවිය. තෙල් මිල ඉහළ යෑමේ වත්මන් ප්‍රවනතාවය තවදුරටත් පැවතුනහොත් 2006 වසරේ දී ඛනිජතෙල් නිෂ්පාදන ආනයනය සඳහා ජාතික ආදායමෙන් 25%ක් පමණ වැය කිරීමට අපට සිදුවනු ඇත. මෙම තත්ත්වය තෙල් සඳහා වන ඉල්ලුම පාලනය කරනු වස් සලාක ක්‍රමයට ඉන්ධන ලබාදීමට පවා සිදුවුණු පසුගිය කාල වලදී අප රට මුහුණ පෑ දැඩි දුෂ්කරතා පිළිබඳ අපගේ මතකය අවදි කරවනු ලබයි. මැදපෙරදිග සහ මැලේසියාවේ ප්‍රධාන තෙල් සැපයුම් කරුවන් සමග ඇතිකරගෙන තිබෙන දිගුකාලීන ගිවිසුම්වලට පින්සිදුවන්නට ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන හිඟයක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ නිර්මාණය විය නොහැකි නමුදු වත්මන් ලෝක වෙළෙඳපොළෙහි මිල ගණන්වල සිදුවන වෙනස්කම්වලට අනුරූපව තෙල් සඳහා ගෙවීම් කිරීමට අපට සිදු වී ඇත.

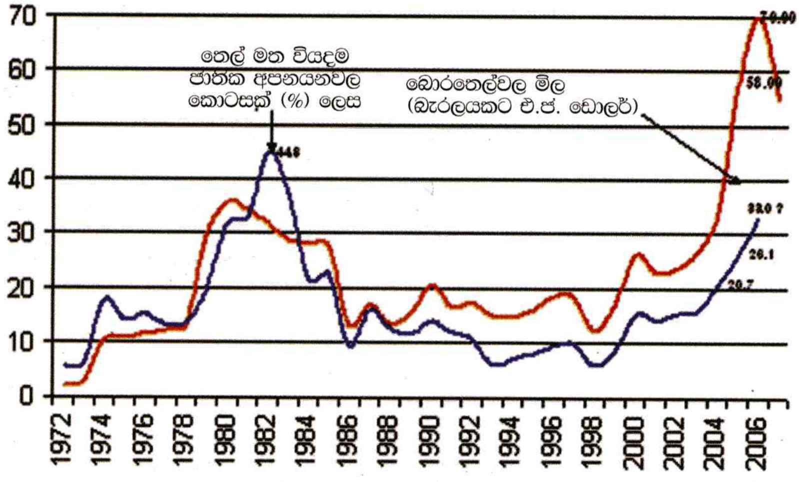

1 වන ප්‍රස්තාරය : බොරතෙල් මිල නියම කිරීමේ අර්බුදය

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ වර්ගයේ ඉන්ධන භාවිතයේ අසාමාන්‍ය බෙදීමක් දක්නට ඇත. අප රටේ ඩීසල් පරිභෝජනය පෙට්‍රල් පරිභෝජනය මෙන් පස් ගුණයක් පමණ වන අතර මෙම ප්‍රමාණය ද විදුලිබල උත්පාදනය සඳහා වැඩිපුර ඩීසල් ප්‍රමාණයක් ඉල්ලුම් කෙරෙන විට ක්ෂණිකව ඉහළ යනු දක්නට ලැබේ.

තෙල් පිරිපහදුවක නිපදවිය හැකි ඩීසල් ප්‍රමාණය පෙට්‍රල් මෙන් තුන් ගුණයක් පමණ වන නමුදු පෙට්‍රල් ප්‍රමාණය මෙන් සය ගුණයකට සමාන ඩීසල් ප්‍රමාණයක් අපට අවශ්‍ය වේ. මේ නිසා තෙල් පිරිපහදුවල නිෂ්පාදනය කෙරෙන ප්‍රමාණයට අමතරව පිරිපහදු තත්ත්වයේ ඩීසල් ආනයනය කිරීමට අපට සිදු වී ඇත. බොහෝ අවස්ථාවල දී ලංකා ඛනිජතෙල් සංස්ථාවේ පිරිපහදුවල නිෂ්පාදනය කිරීම, එම තත්ත්වයේ ඩීසල් විදේශයන්ගෙන් ආනයනය කිරීමට වඩා ලාබදායී වේ. කෙසේ වෙතත් යම් යම් කාලවල දී ලෝක වෙළෙඳපොළෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන සමහර කොන්දේසි මගින් දේශීය පිරිපහදුව වියදම් අධික කටයුත්තක් බවට පත්කරනු ලබයි. අප සතුව ඇති එකම පිරිපහදුව එහි මුළු ධාරිතාවයෙන්ම භාවිතයට ගනු ලබන නමුදු පිරිපහදු කිරීමේ ධාරිතාවයේ යම් අඩුවක් දක්නට ලැබේ. වත්මන් ධාරිතාවය වන දිනකට බැරල් 50,000ක ප්‍රමාණය මීළඟ සිව් වසර තුළ දී දෙගුණයක් කිරීමට සැලසුම් සකසා ඇත. මෙම කර්තව්‍ය සඳහා විශාල ආයෝජනයක් දැරීමට රජයට සිදුවන අතර මේ සඳහා සැලසුම් සකස් වෙමින් පවතී.

සටහන : ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාමේ දී බොරතෙල් මනිනු ලබන්නේ බැරල් වලිනි. එක් බැරලයක දළ වශයෙන් ලීටර 159ක් ඇත. ඉහත දැක් වූ බොරතෙල් මිල සෑම වසරකම ඩුබායි හි එතැන් හි මිල දී ගැනීම්වල දී සිදුකළ වෙළෙඳාම්වල සාමාන්‍ය අගය නිරූපණය කරයි. එතැන් හි මිල දී ගැනීමක් යනු හදිසි නැව් තොගයකි. මාසයකට හෝ දෙකකට වැඩි කාලයක් තුළ නැව් තොග ඉදිරිපත් කළ මිල දී ගැනීම සිදුකිරීමට ද අවස්ථාවක් ඇති අතර එවැන්නක් එතැන් හි මිල දී ගැනීමට වඩා සාමාන්‍යයෙන් ලාබදායකය.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
එල්.පී.ජී (LPG)	140	146	141	157	161	166	165
පෙට්‍රල්	213	224	250	286	390	437	463
භූමිතෙල්	243	229	228	229	207	204	209
ඔටෝ ඩීසල්	1,377	1,684	1,625	1,728	1,669	1,926	1,690
උදුන් තෙල්	558	737	749	758	705	758	973

1 වන වගුව : ඛනිජතෙල් අලෙවිය (මෙට්‍රික් ටොන් දහස් ගණනින්)

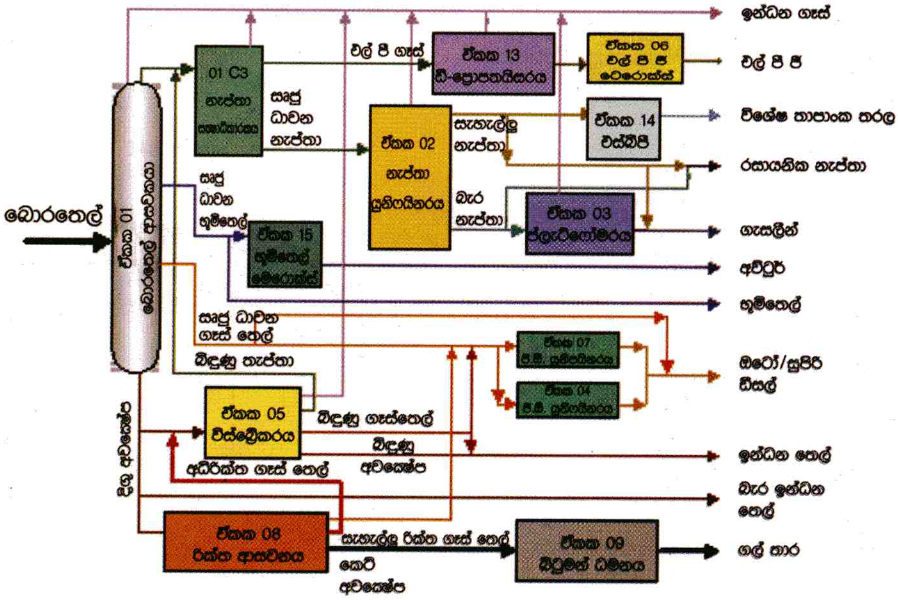

1 වන රූප සටහන : පිරිපහදු ක්‍රියාවලියේ ප්‍රවාහ සටහන

විදුලිබලය සැපයීමේ අර්බුදය

ඛනිජතෙල් කර්මාන්තයේ අර්බුදය දැනෙන්නේ මිල ඉහළ යාමේ දී පමණක් නමුදු විදුලිබල සැපයීමේ අර්බුදය ඊට වඩා ගැඹුරු බව කිව යුතුය. නව බලාගාර ගොඩනැගීම සඳහා කලක් ගතවන බැවින් විදුලිබල හිඟයක් සති කිහිපයකින් හෝ මාස කිහිපයකින් හෝ විසඳාලීම අසීරු කටයුත්තකි. ශ්‍රී ලංකාව අනෙකුත් රටවල් සමග විදුලිබල සබඳතාවක් පවත්වාගෙන යන්නේ නැත. ඉන්දියාව සමග සම්බන්ධවීම පිළිබඳ යෝජනාව තවම ඇත්තේ මූලික අවධියේය.

ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලිබල උත්පාදන අවශ්‍යතාවය වසරකට 6.8%ක දීර්ඝකාලීන සාමාන්‍ය වේගයකින් වැඩිවෙමින් පවතින අතර සමහර වසරවල දී 9% කට වඩා වැඩි ඉල්ලුම් වර්ධකයක් පෙන්වයි. පසුගිය වසරේ දී එනම්, වසර 2005 දී ජාතික ජාලකයට එක් කරන ලද විදුලිබල උත්පාදිතය කිලෝවොට් පැය මිලියන (ගිගාවොට් පැය) 8766කි. ඉදිරියේ දී විදුලිබල ඉල්ලුමේ වර්ධනය යටත් පිරිසෙයින් 8%ක් වත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. පසුගිය පසළොස් වසක කාලය තුළ විදුලි සැපයුම සීමා කිරීමක් (සිඳලීමක්) නොමැති වසරවල ඉල්ලුමේ අන්ත්‍ය වර්ධනය 5.1% (අඩුම, 2004) සහ 13.1% (වැඩිම, 1998) විය. වැඩිවෙමින් පවතින මෙම ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා බලාගාර ගොඩනැගිය යුතු අතර එම කටයුත්ත උවමනාවට වඩා කලින් හෝ වඩාත් ප්‍රමාදව හෝ නොව නියමිත අවස්ථාවේදීම සිදුකළ යුතුවේ. නව බලාගාර අවශ්‍ය අවස්ථාවට පෙර ගොඩනැගූ විට නිසි ප්‍රයෝජනයක් ගැනීමට කල්ගතවන නිසා එසේ තිබීම සිදු කළා වූ ආයෝජනය අපතේ යැවීමක් වනු ඇත. අවශ්‍ය අවස්ථාවට වඩා ප්‍රමාදව බලාගාර ගොඩනැගීම ඇරඹීම මගින් එම අවස්ථාවේ දී විදුලිබල ඉල්ලුම සපයා ගැනීමට අසමත් වීම හේතුකොටගෙන විදුලිය සිඳලීම ඇතිවිය හැකිය.

විදුලි උත්පාදන ධාරිතා හිඟයට පින්සිදුවන්නට 1980-81, 1983-84, 1987, 1992, 1996 සහ 2001-02 යන වසරවල දී ශ්‍රී ලංකාවට නොකඩවා විදුලිය සිඳලීම්වලට මුහුණ පෑමට සිදුවිය. විදුලි පාරිභෝගිකයින්ට තදබල පීඩා ඇති කරමින් සහ ආර්ථිකයට දෘශ්‍යමාන හානි ඇතිකරමින් 1996 සහ 2001 යන වසරවල දී පැය 8ක පමණ දිගු කාලයක් බලපවත්නා පරිදි විදුලිය සිඳලීම් ක්‍රියාත්මක විය. තදබල විදුලිය සිඳලීම් සහිත වර්ෂ සහ දළ ජාතික නිෂ්පාදනය (GDP) අතර සම්බන්ධතාවය දක්වන 2 වන ප්‍රස්ථාරය ජාතික ආර්ථිකයේ වර්ධන වේගය අඩු කිරීමට සහ සමහර අවස්ථාවල සෘණ වේගයක් ඇති කිරීමට මෙම විදුලිය සිඳලීම් හේතු වූ බව පැහැදිලිව පෙන්නුම් කරයි.

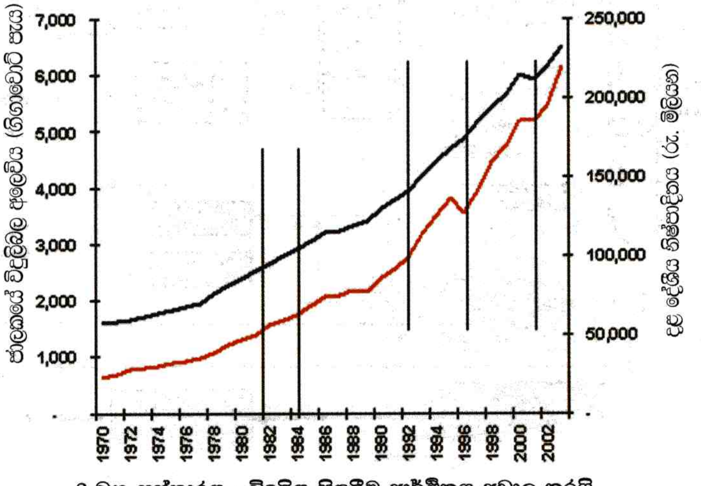

2 වන ප්‍රස්තාරය : විදුලිය සිඳලීම ආර්ථිකය අඩාල කරයි.

වර්තමානයේ මෙගාවොට් 1205ක් සපයන විශාල සහ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ජල විදුලිබලාගාර සහ මෙගාවොට් 1098ක ධාරිතාවයෙන් යුත් තෙල් දහනයෙන් ක්‍රියාකාරන තාප බලාගාර ශ්‍රී ලංකාව සතුව ඇත. කුඩා පරිමාණයේ

බලාගාරස්ථාපිත ධාරිතාවය	(මෙගාවොට්)
CEB ජල විදුලිය	1205
කුඩා බලශක්ති නිෂ්පාදකයින් (ජලවිදුලි)	78
කුඩා බලශක්ති නිෂ්පාදකයින්	1
CEB තාප ඛනිජ තෙල්	560
IPP තාප ඛනිජ තෙල්	538
සුළං	3
එකතුව	**2385**
වෙනත් උපරිම ඉල්ලුම (2006 මාර්තු 25)	**1810**
ස්ථාපිත ධාරිතා සංචිත ප්‍රමාණය (%)	**32%**

2 වන වගුව : බලාගාරවල ජනන ධාරිතාවය
(2005 දෙසැම්බර් වන විට)

බලශක්ති නිෂ්පාදකයින් මගින් නිපදවනු ලැබූ ජල විදුලිය සහ අනෙකුත් ප්‍රභවයන් මගින් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ බලශක්තිය ද එකතුව 2006 වසර අවසානයේ අප රටෙහි මුළු ජනන ධාරිතාවය මෙගාවොට් 2414ක් විය. 2006 දී වාර්තා වූ උපරි ඉල්ලුම වූයේ මෙගාවොට් 1890කි (තහවුරු කිරීමට යටත් වෙනස් විය හැකි අගයකි). එනිසා ඉල්ලුමට වැඩියෙන් 27%ක සංචිතයක් අප සතුව ඇති බව කිව යුතුය. තනිකරම තාප විදුලිබලාගාර පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක වන්නේ නම් මෙම සංචිතය ප්‍රමාණවත් වන නමුදු විදුලිබල ධාරිතාවයෙන් 50%ක් ජලවිදුලිය මගින් උත්පාදනය කෙරෙන අප රටෙහි වසරේ සෑම කාලයකම එම බලාගාර ක්‍රියාත්මක නොවන තත්ත්වයක් යටතේ මෙම සංචිතය ප්‍රමාණවත් යැයි සෑහීමකට පත්විය නොහැක. වසර පුරාම ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකිවීම ඕනෑම විදුලි බලාගාරයකට ආවේණික වූවක් වන අතර මෙහිදී වඩා වැදගත් කරුණ වන්නේ මෙගාවොට් වලින් ප්‍රකාශ කෙරෙන විදුලිබල ධාරිතාවය නොව බලාගාරයට ඒකාකාරීව ලැබෙන්නා වූ ජල ප්‍රමාණයයි. දිගුකාලීනව සලකන කල ජලවිදුලි බලාගාර වලින් විශාල සේවයක් සිදුවන නමුදු එයින් විදුලිබල ධාරිතාවට ලැබෙන දයකත්වය සීමාසහිත මෙන්ම වරින් වර වෙනස් වන සුළු ද වේ. එනිසා වැඩිවන ඉල්ලුම සැපයීම සඳහා ජල විදුලි බලාගාරවලට අමතරව විකල්ප විදුලි ජනක පද්ධතියක් අප සතුව තිබීම අත්‍යාවශ්‍යවේ.

විදුලිය සිඳලීම්වල කටුක අත්දැකීම් ලැබූ, 1996, 2001 සහ 2002 යන වසරවල දී වැඩිවන ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා ප්‍රමාණවත් තාප ධාරිතාවක් අප සතුව නොතිබුණි. සපුගස්කන්දේ මෙගාවොට් 40ක බලාගාරය ගොඩනැගීම ප්‍රමාදවීම නිසා 1996 දී තදබල ආකාරයකට විදුලිය සිඳලීම්වලට මුහුණ දීමට අපට සිදු විය. ගල්අඟුරු බලාගාර සංවර්ධන වැඩසටහනේ කල්මැරීම 2001/2002 වසරවල විදුලිබල අර්බුදයක් ඇතිවීමට හේතු විය. 2001/2002 අර්බුදය සමනය කිරීමට කැළණිතිස්ස තාප බලාගාර දෙකෙහි නැවතුම්-හිදැස් ක්‍රමය පවා කලට වේලාවට නොසැදිණි.

පසුගිය වසර 15ක කාලයක් තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලිය ජනන පද්ධතිය ජල විදුලිය ප්‍රධාන වූ පද්ධතියක සිට මිශ්‍ර ජලතාප පද්ධතියක් කරා වෙනස් වී ඇති අතර මේ වන විට එය තාප ජනනය ප්‍රධාන වූ පද්ධතියක් බවට පත්වී අවසානය. විදුලි ජනනයේ මිශ්‍ර ස්වභාවය සහ ඉල්ලුම් වර්ධන පැතිකඩ 3වන ප්‍රස්ථාරයෙහි දැක්වේ.

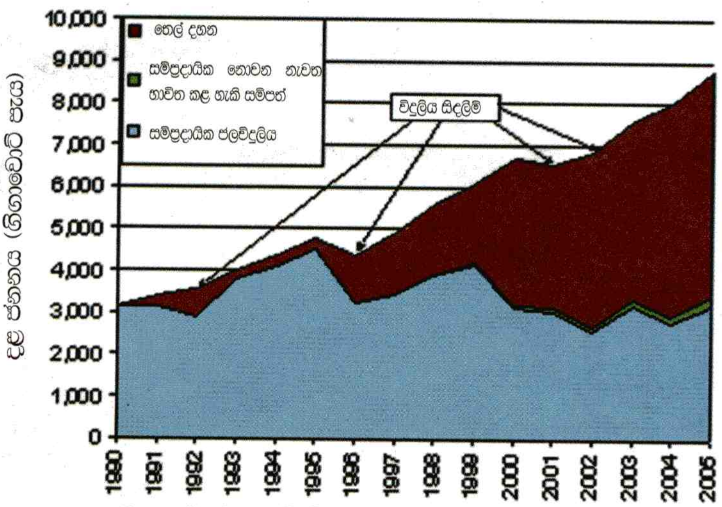

3 වන ප්‍රස්ථාරය : විදුලි ජනනයේ වෙනස්වන ස්වභාවය සහ විදුලිය සිඳලීම් වර්ෂ

තාපය භාවිතයෙන් විදුලි ජනනය කිරීමේ පද්ධතිය කරා පරිවර්තනය වීම ඉදිරියටත් දිගින් දිගටම සිදුවනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ. ප්‍රධාන ජල විදුලිබලාගාර කිහිපයක් පමණක් සංවර්ධනය කිරීමට නියමිත අතර එයින් ඉහළ කොත්මලේ ජල විදුලි බලාගාරයේ (මෙගාවොට් 150) වැඩකටයුතු ආරම්භ කර ඇත. උමා ඔය (මෙගාවොට් 150) සහ ගිං ගඟ (මෙගාවොට් 50) ජල විදුලිබලාගාරවල වැඩකටයුතු ඉදිරියේ දී ආරම්භ කිරීමට නියමිතය. වසර 2010 සිට ගල් අඟුරු මගින් ජාතික විදුලි බල ජාලයකයට ප්‍රමුඛ දායකත්වයක් ලබාගැනීමට බලාපොරොත්තු වන අතර මෙගාවොට් 300ක් වූ එහි ප්‍රථම බලාගාරය පුත්තලමේ නොරොච්චෝලේ මේ වන විට ඉදිවෙමින් පවතී. රජය මගින් නොබෝදා ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයකට අනුව සම්ප්‍රදායක නොවන නැවත භාවිත කළ හැකි බලශක්තිය මගින් වසර 2015 වනවිට ජාතික විදුලි ජාලකයට 10%ක දායකත්වයක් ලබාගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

ඒ එසේ වුවද අද දිනයේ විදුලිය සිඳලීම් නැතිවීම යන්නෙන් අර්බුදයක් නොමැති බවක් අදහස් කෙරේ ද? නැත. ධාරිතා අර්බුදය සහ මුදල් අර්බුදය යන දෙආකාරයක අර්බුද අද දක්නට ලැබේ. නව බලාගාර දෙක වන ඉහළ කොත්මලේ සහ නොරොච්චෝලෙයි වසර 2010 මැද භාගයේ විදුලිබල නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කරන තුරු ධාරිතා හිඟයක් පවතිනු ඇත. විදුලිබල ඉල්ලුම වසරකට 8%ක වේගයකින් ඉහළ යන අතර වසර 2010 පෙර ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයට පත්කෙරෙන ලෙස නව බලාගාර ගොඩනැගීම 2005 2006 කාලය තුළ දී සිදුවී නොමත. එනිසා 2007 වසර අවසානය දක්වා විදුලිබල ධාරිතා හිඟයක් තිබීමට ඉඩ ඇති අතර, 2008-2009 කාලය තුළ දී එය උග්‍ර අතට හැරෙනු ඇතැයි අනුමාන කළ හැක. වසර 2007 දී නිෂ්පාදන කටයුතු ඇරඹීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් සැලසුම් කර තිබූ කෙරවලපිටිය බලාගාරය ගොඩනැගීමේ කටයුතු තවමත් ආරම්භ කර නැත. කෙරවලපිටිය බලාගාරය තැනීමේ කටයුතු වේගවත් නොකළහොත් 2008-2010 කාලය තුළ දී බලාපොරොත්තු විය හැකි ප්‍රධාන ධාරිතා හිඟය සහ විදුලිය සිඳලීමේ (පැය ගණන) 3වන වගුව මගින් පෙන්නුම් කෙරේ.

සාම්ප්‍රදයික නොවන නැවත භාවිත කළ හැකි බලශක්තිය

පුද්ගලික අංශය මගින් ප්‍රවර්ධනය කර ඇති මෙගාවොට් 100කට වැඩි ධාරිතාවක් සහිත කුඩා ජල විදුලිබලාගාරවලින් ජාතික ජාලකයට විදුලිබලය මිල දී ගැනීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් 1997 දී පිහිටුවන ලදී. එමෙන්ම ජෛවස්කන්ධ යොදා ගන්නා විදුලි ජනන ව්‍යාපෘතිවලට දිරිදීමනා ලබාදීමේ පිළිවෙතක් ප්‍රකාශයට පත්කොට ඇත. වත්මනෙහි ජෛවස්කන්ධ යොදගන්නා බලාගාරවල පළමු මෙගාවොට් 50 සඳහා අමතර ගෙවීමක් සිදුකිරීම මගින් රජය ජෛවස්කන්ධ යොදාගන්නා

වසර	පෙරැයුම් කළ ජනන අවශ්‍යතාවය (ගිගා වොට් පැය)	වර්ෂාපතනය 2000 - 2005 සාමාන්‍ය මට්ටමේ නම්				
		ප්‍රධාන ජල විදුලිබලාගාර (ගිගා වොට් පැය)	සම්ප්‍රදායික නොවන නැවත භාවිත කළ හැකි බලශක්තිය (ගිගාවොට් පැය)	විය හැකි තාප ජනනය (ගිගාවොට් පැය)	අතිරික්තය (හිඟය) (ගිගාවොට් පැය)	ඇස්තමේන්තුගත විදුලිය සිඳලීම් (වසරකට පැය)
2006	8,937	2,894	307	6,646	1,000	
2007	9,565	2,894	378	6,646	443	
2008	10,245	2,894	474	6,646	-140	120
2009	11,072	2,894	599	6,646	-843	667
2010	11,967	2,894	730	6,646	-1,607	1,176
2011	12,931	3,243	870	8,880	152	
2012	13,970	3,243	1020	10,742	1,124	

3 වන වගුව : වසර 2006 සිට 2012 දක්වා විදුලිබල අවශ්‍යතාවය සහ නිෂ්පාදනය

සටහන : ප්‍රධාන ජලවිදුලි බලාගාරවල විදුලිජනනය පසුගිය වසර හයෙහි සාමාන්‍ය අගයයක් මත පදනම් වී ඇත. දිගුකාලීන සාමාන්‍ය අගයයන් ගිගාවොට් පැය 1000කට වඩා වැඩිය. නොබෝද අනුමැතිය ලද කෙරවලපිටිය විදුලිබලාගාරය 2008 අවසාන භාගයේ සිට විදුලිබල හිඟය පිරිමසනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ.

විදුලිජනන ව්‍යාපෘතිවලට දිරිදීමනා ලබාදීමේ පිළිවෙතක් ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇත. වත්මනෙහි ජෛවස්කන්ධ යොදාගන්නා එක් බලාගාරයක් ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයේ පවතින අතර දර සහ දහයියා පදනම් කරගත් බලාගාර කිහිපයක තැනීම් කටයුතු අවස්ථාවල පවතී.

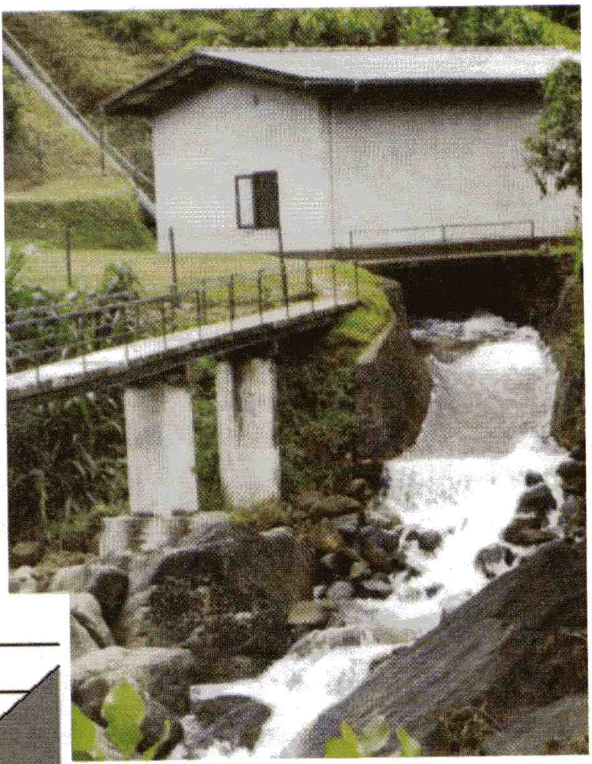

3 වන ඡායාරූපය : ඇල්ලපිටඇල්ල කුඩා ජල විදුලිබලාගාරය
(අනුග්‍රහය : ඉකොපවර් පුද්ගලික සමාගම)

ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ මූලික විදුලිබල අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ක්ෂුද්‍ර ජල විදුලිබලාගාර (කිලෝවොට් 20ට අඩු) 300කට වැඩි ගණනක් දැනට භාවිතා කරනු ලැබේ. වතු කර්මාන්තශාලාවලට අවශ්‍ය බලශක්තිය සැපයීමට තේ හා රබර් වතුවල ක්ෂුද්‍ර ජල විදුලිබලාගාර (කිලෝවොට් 100ට අඩු) 50ක් පමණ මේ වනවිටත් භාවිතයට ගනිමින් පවතී. තෙල් භාවිත විදුලිබල ජනනය අවම කරමින් වසර 2015 වන විට ජලවිදුලිය, ගල් අඟුරු, නැවත භාවිතා කළ හැකි බලශක්තිය පදනම් කරගත් මිශ්‍ර ජනන පද්ධතියක් කරා ළඟා වීමට අප රට බලාපොරොත්තුවේ. වසර 2015 දක්වා එලෙස අපේක්ෂා කරනු ලබන බලශක්ති ජනනයේ පැතිකඩ සහ එම ඉලක්කය කරා ළඟාවීටම දැනටමත් යොදගනු ලැබ තිබෙන යාන්ත්‍රණ, 4 වන ප්‍රස්තාරයේ දක්වා ඇත.

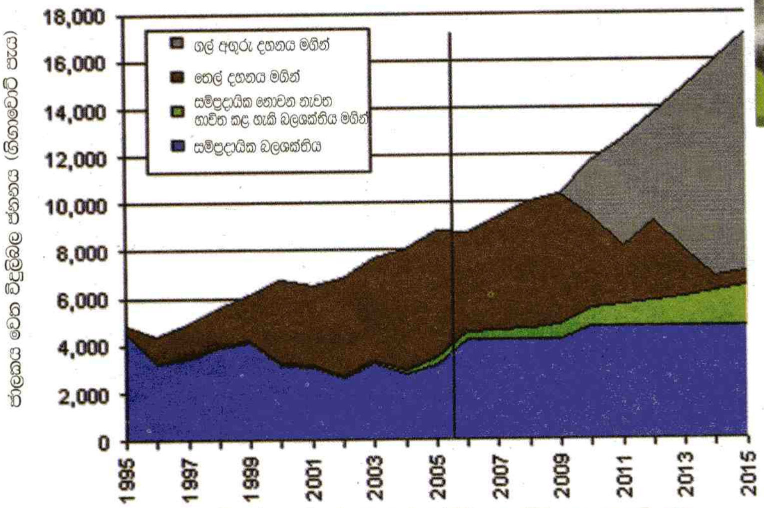

4 වන ප්‍රස්තාරය : වසර 2015 වන විට අප රට තුලනය වූ සහ දැරිය හැකි වූ ඉන්ධන-මිශ්‍ර ජනනයක් කරා ළඟා වනු ඇත.

එය එසේ වුවද ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලිය සඳහා වන පිරිවැය ඉදිරි අවුරුදු කීපය තුළ දී ඉහළ අගයක පවතිනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාව 2005 දී රටට අවශ්‍ය විදුලිබලයෙන් 61%ක්ම තාප බලාගාර මගින් එනම්, තෙල් පිලිස්සීම් මගින් නිෂ්පාදන කරන ලදී. වඩා අඩු පිරිවැයක් සහිත ගල් අඟුරු බලාගාර තැනීමට නොහැකි වී තිබෙන නිසා මෙලෙස ඉහළ පිරිවැයක් සහිත තෙල් භාවිත කරන බලාගාර මගින් විදුලිය නිපදවීමට අපට සිදුව තිබේ. විදුලිබල නිපදවීමේ පිරිවැය සහ විදුලිය මිලෙහි මෙම අර්බුදය එලෙසින්ම අනාගතයට ගෙන යනු ඇත. වත්මනෙහි පවතින මිල මට්ටම්වලට වඩා තෙල් මිල ඉහළ නොයන්නේ නම් සහ ගල්අඟුරු සපයනු ලබන මිල ටොන් එකකට ඇමරිකානු ඩොලර් 100 නොඉක්මවන්නේ නම්, ප්‍රධාන බලාගාර තුන වන ඉහළ කොත්මලේ, නොරොච්චෝලේ සහ ත්‍රිකුණාමලය ඒවායේ නිෂ්පාදන කටයුතු අරඹන විට විදුලිබල මිල ඉතා සුළු ප්‍රමාණයකින් පමණක් අඩුකරගත හැකිවනු ඇත.

2 වන ඡායාරූපය : දර (ග්ලිරිසිඩියා) භාවිතා කරන මෙගාවොට් 1ක ඩෙන්ඩ්‍රෝ බලාගාරයක ගබඩා කිරීමේ වපසරිය
(අනුග්‍රහය : ලංකා ට්‍රාන්ස්ෆෝමර්ස් ලිමිටඩ්)

කෙසේ වෙතත්, මෙම ප්‍රධාන බලාගාර තුන නොසාදන්නේ නම්, තෙල් මිලෙහි වෙනසක් සිදුනොවී තිබුණ ද විදුලිය සඳහා ගෙවීමට සිදුවන මිල අද පවතින අගය මෙන් දෙගුණයකටත් අධික වනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලිය සඳහා ගෙවන මිල වර්තමානයේ පවතින අගයන්ට වඩා ඉහළ යෑමට ඉඩක් නොමැත. ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලිය සඳහා ගෙවන මිල කලාපයේ අනෙකුත් රටවල් සමග සංසන්දනාත්මක ඉදිරිපත් කිරීමක් ප්‍රස්ථාර 5, 6, 7 සහ 8 හි දක්වා ඇත. අප විදුලිය සඳහා ගෙවන මිල ලෝකයේ ඉහළම මිල මෙන්ම කලාපයේ ඉහළම අගය නොවන නමුදු මිල ඉහළ යාමේ අවදානමක් පවතී.

එසේ හෙයින් විදුලිබලය සඳහා ගෙවන මිල තීරණය කිරීම පිළිබඳ අර්බුදයක් අප හමුවේ පවතින බව කිව යුතුය.

මෙම අර්බුදයේ යථා ස්වරූපය ගැන පිරික්සීමේ දී පිරිවැයට වඩා අඩු මට්ටමක විදුලිය සඳහා අය කරන මිල පවත්නා ගැනීම හේතුකොටගෙන අපගේ ප්‍රධාන විදුලිබල සැපයුම් කරුවා වන ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය රුපියල් බිලියන 50ක් ඉක්ම වූ පාඩුවක් සමග බංකොලොත් තත්ත්වයට ඇද වැටී ඇති සැටි දැකගත හැකි වනු ඇත. තවද ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට ගෙවීමට අපහසු රුපියල් බිලියන 60ක් ඉක්ම වූ

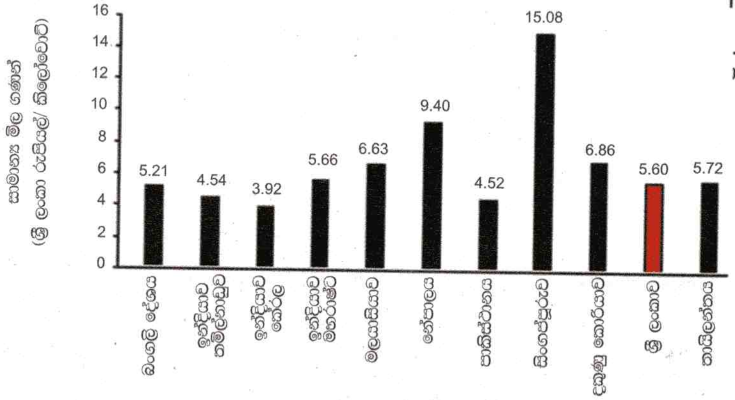

5 වන ප්‍රස්තාරය : විදුලිබලය සඳහා ගෙවන මිල සංසන්දනය මසකට කිලෝවොට් පැය 90ක් භාවිතා කරන ගෘහස්ත පාරිභෝගිකයන්

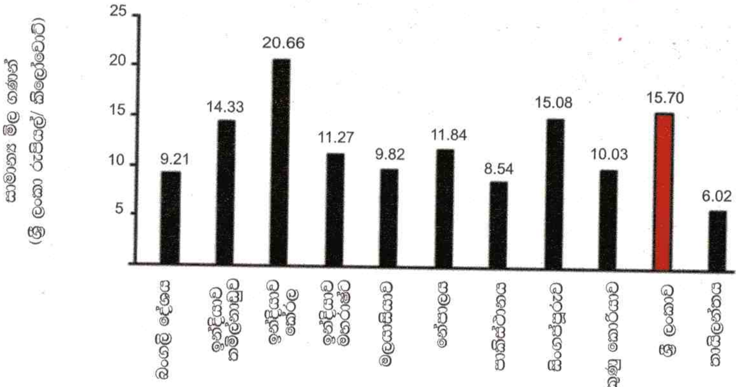

6 වන ප්‍රස්තාරය: විදුලිබලය සඳහා ගෙවන මිල සංසන්දනය මසකට කිලෝවොට් පැය 58,000ක් භාවිතා කරන වාණිජ පාරිභෝගිකයන්

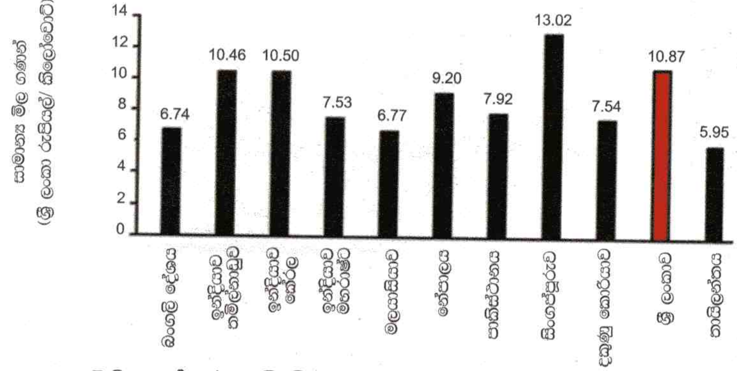

7 වන ප්‍රස්තාරය : විදුලිබලය සඳහා ගෙවන මිල සංසන්දනය මසකට කිලෝවොට් පැය 65,000ක් භාවිතා කරන කාර්මික පාරිභෝගිකයන්

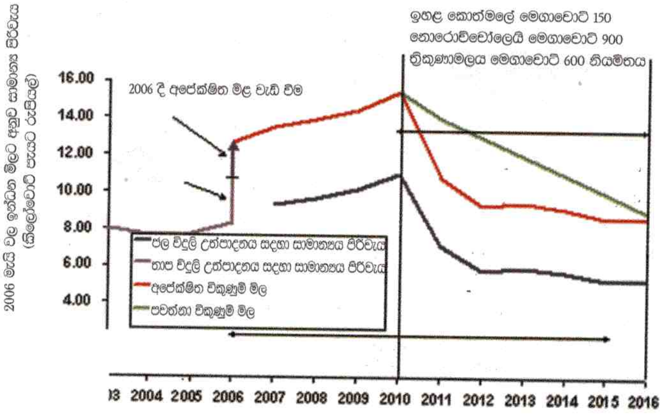

8 වන ප්‍රස්තාරය : විදුලිබලය සඳහා ගෙවන මිල පළමුව ඉහළ නැග පසුව පහළ බසිනු ඇත.

දිගුකාලීන ණය ද ඇත. මෙය මෙසේ සිදුවී ඇත්තේ තෙල් මිල සහ තෙල් භාවිත කොට විදුලිබලය නිපදවීම සඳහා යන වියදම 1996 පටන් ඉහළයාමත් සමග එය තුලනය කිරීම සඳහා විදුලිබලය සඳහා අයකරන මිල ඉහළ දැමීමට අවසර නොදීමත්ය.

අවාසනාවකට මෙන් යථාරූපීව පහළ බැසීමට පෙර විදුලිබලය සඳහා ගෙවන මිල ඉහළ යාමක් සිදුවනු ඇත. පිරිවැය සම කිරීම සඳහා විදුලිබල මිල ඉහළ දැමීමට සිදුවන අතර දෙවනුව පිරිවැය අඩු කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති සහ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදුකළ යුතුය. පසුව සඳහන් කරන ලද දේ සිදුවෙමින් පවතින මුත් විදුලිබල මිල පිරිවැය අසලකටවත් පැමිණ නැත. එනමුත් රජය විසින් සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතිවිරුද්ධ දෙය එනම්, විදුලිබල අංශයෙහි මූල්‍ය අර්බුදය තවදුරටත් තීව්‍ර කරන්නා වූ විදුලිබල මිල අඩුකිරීම කරා විදුලිබල මණ්ඩලය තල්ලු කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

ආචාර්ය තිලක් සියඹලාපිටිය බලශක්ති විද්‍යාව පිළිබඳ විශේෂඥ දැනුමෙන් යුත් ශ්‍රී ලාංකික විද්‍යාඥයෙකි.